

ZAKON O SOCIALNEM VARSTVU

Zakon o socialnem varstvu

Uradni list RS, št 3/2007

SPLOŠNE DOLOČBE

Zakon obsega preprečevanje in **reševanje socialne problematike** posameznikov, družin in skupin prebivalstva.

SPLOŠNE DOLOČBE

Pri ministrstvu se ustanovi strokovni svet, ki opravlja naslednje naloge:

- sodeluje pri pripravi socialno varstvenega programa
- spremlja potrebe na področju socialnega varstva
- sodeluje pri pripravi normativov storitev

SOCIALNO VARSTVENE STORITVE

1. Prva socialna pomoč
2. Osebna pomoč
3. Institucionalno varstvo
4. Vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji
5. Pomoč delavcem

SOCIALNO VARSTVENE STORITVE

1. Prva socialna pomoč po tem zakonu obsega **pomoč pri prepoznavanju in opredelitvi socialne stiske**, oceno možnih rešitev ter seznanitev upravičenca o vseh možnih oblikah socialno varstvenih storitev.

SOCIALNO VARSTVENE STORITVE

2. Osebna pomoč obsega **svetovanje**, urejanje in vodenje z namenom, da bi posamezniku omogočili razvijanje in **izboljšanje socialni zmožnosti**.

SOCIALNO VARSTVENE STORITVE

3. Institucionalno varstvo obsega vse oblike pomoči s katerimi se upravičencem nadomeščajo ali dopolnjujejo funkcije **doma in lastne družine**, zlasti pa bivanje, organizirana prehrana in varstvo ter zdravstveno varstvo.

SOCIALNO VARSTVENE STORITVE

4. Vodenje in varstvo obsegata organizirano skrb za odraslo **telesno in duševno prizadeto osebo**, razvijanje individualnosti in vključevanje v skupnost in okolje.

Zaposlitev pod posebnimi pogoji omogoča prizadetim ohranjanje pridobljenih znanj ter razvoj novih sposobnosti.

SOCIALNO VARSTVENE STORITVE

5. Pomoč delavcem obsega svetovanje in pomoč pri **reševanju težav v zvezi z delom** in ob prenehanju delovnega razmerja, zdravstveno, pokojninski in invalidsko zavarovanje ter otroškega in družinskega varstva.

IZBIRA DRUŽINSKEGA POMOČNIKA

Pravico do izbire družinskega pomočnika ima polnoletna oseba s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno ovirana oseba (invalidna oseba).

DENARNA SOCIALNA POMOČ

Upravičencu se zagotavljajo sredstva za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje.

Upravičenec je tisti, ki **ne morejo preživetja zagotoviti sam z delom, z dohodki iz premoženja in iz drugih virov ali s pomočjo tistih, ki so ga dolžni preživljati.**

DENARNA SOCIALNA POMOČ

Znesek minimalnega dohodka znaša 221.70 eura in se usklajuje enkrat letno (januarja).

Do denarne pomoči ni upravičena oseba:

- ki ne dosega minimalnega dohodka iz razlogov, na katere je mogla vplivati, ali ki brez razlogov zavrača in se izogiba aktivnostim
- ki ima prihranke oz. premoženje, ki dosega višino 60 osnovnih zneskov minimalnega dohodka (ne upošteva se stanovanje v katerem živi, premoženje, ki daje dohodke ter osebno vozilo do višine 35 osnovnih zneskov min. dohodka)

DENARNA SOCIALNA POMOČ

Kot lastni dohodek, ki je podlaga za določitev **višine denarne socialne pomoči**, se upoštevajo povprečni mesečni dohodki in prejemki, ugotovljeni za osebo oz. družino v obdobju **treh koledarskih mesecev** pred mesecem vložitve vloge.

DODELJEVANJE IN IZPLAČEVANJE DENARNE SOCIALNE POMOČI

Denarna socialna pomoč se dodeli za določen čas glede na okoliščine, ki so podlaga za dodelitev in določitev višine denarne socialne pomoči.

Denarna socialna pomoč se prvič dodeli največ za obdobje treh mesecev.

Denarna socialna pomoč se lahko dodeli ponovno največ za obdobje šestih mesecev.

DODELJEVANJE IN IZPLAČEVANJE DENARNE SOCIALNE POMOČI

Denarna socialna pomoč se ne dodeli ali se dodeli v nižjem znesku samski osebi oziroma družini, za katero je mogoče sklepati, da ji je dohodek v višini minimalnega dohodka ali delno zagotovljen, ker:

- ima prihranke, ki omogočajo preživetje, oziroma premoženje,
- se najmanj 30 dni nahaja v bolnišnici ali drugi ustanovi, v kateri ji je zagotovljena celodnevna oskrba, in sama ni zavezana k plačilu ali je zavezana k delnemu plačilu stroškov,
- živi z osebami oziroma ji pri preživljanju pomagajo osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu, ali je njeno preživetje zagotovljeno na drug način.

SPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA

Delodajalec, ki za nedoločen čas ali za določen čas najmanj enega leta **zaposli dolgotrajno brezposelno osebo**, ki je v zadnjih 16 mesecih najmanj 12 mesecev prejela denarno socialno pomoč, lahko ob izpolnjevanju pogojev, **pridobi subvencijo**, s katero se spodbuja zaposlovanje težje zaposljivih oseb.

Ob zaposlitvi takšne osebe se **del** predpisane višine subvencije izplača iz **sredstev za izplačevanje denarnih socialnih pomoči**, **drugi** del pa v skladu s predpisi na področju zaposlovanja in zavarovanja za primer brezposelnosti in s Programom ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

Del subvencije, ki se izplača iz sredstev za izplačevanje denarnih socialnih pomoči, se izplačuje **mesečno**, pri čemer znaša mesečni znesek 1 osnovni znesek minimalnega dohodka, določenega s tem zakonom, in se izplačuje:

- ob zaposlitvi za nedoločen čas 12 mesecev od meseca nastopa dela dalje,
- ob zaposlitvi za določen čas najmanj enega leta, 6 mesecev od meseca nastopa dela dalje.

Drugi del subvencije iz drugega odstavka tega člena se izplačuje **mesečno ali po obrokih**.

DELOVNE OBVEZNOSTI PREJEMNIKA DENARNE SOCIALNE POMOČI

Upravičenec do denarne socialne pomoči, ki je brezposelna oseba, je v času prejemanja denarne socialne pomoči dolžan **sprejeti vsako zaposlitev**, delo po podjemni pogodbi ali pogodbi o naročilu avtorskega dela, **po treh mesecih** prejemanja denarne socialne pomoči pa tudi primerno **začasno ali občasno humanitarno ali drugo podobno delo**, ki mu jo ponudi oziroma na katero ga napoti Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje skladno s predpisi o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti.

OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI SOCIALNEGA VARSTVA

Javna služba na področju socialnega varstva obsega naslednje storitve:

- socialno preventivo;
- prvo socialno pomoč;
- osebno pomoč;
- pomoč družini za dom in na domu;
- institucionalno varstvo;
- vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji.

JAVNI SOCIALNO VARSTVENI ZAVODI

Dom za starejše opravlja institucionalno varstvo starejših ter pomoč posamezniku in družini na domu.

Posebni **socialno varstveni zavod za odrasle** opravlja posebne oblike institucionalnega varstva za odrasle duševno in telesno prizadete osebe.

JAVNI SOCIALNO VARSTVENI ZAVODI

Varstveni delovni center opravlja naloge vodenja in varstva ter organizira zaposlitev pod posebnimi pogoji za duševno in telesno prizadete odrasle osebe.

Dom za otroke opravlja naloge institucionalnega varstva otrok in mladoletnikov, prikrajšanih za normalno družinsko življenje.

Socialno varstveni zavod za usposabljanje opravlja institucionalno varstvo otrok in mladoletnikov z zmerno, težjo ali težko motnjo v duševnem razvoju.

DRUGI SOCIALNO VARSTVENI ZAVODI

Pod pogoji, ki jih določa zakon, se lahko kot socialno varstveni zavod organizirajo tudi **sprejemališča, materinski domovi, svetovalnice, stanovanjske skupine, centri za neodvisno življenje invalidov** in druge oblike organizacij.

DRUGE ORGANIZACIJE

- **dobrodelne organizacije**
  - **invalidske organizacije**
  - **organizacije za samopomoč**
- so prostovoljne in neprofitne organizacije .

FINANCIRANJE

Iz proračuna Republike Slovenije se financirajo:

- dejavnosti, potrebne za delovanje in razvoj sistema socialnega varstva
- socialna preventiva;
- prva socialna pomoč;
- pomoč družini za dom;
- izvrševanje javnih pooblastil;
- institucionalno varstvo– vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji;
- denarne socialne pomoči;
- investicije v socialno varstvene zavode;
- skupne naloge socialnega varstva iz programa, ki ga vsako leto določi državni zbor;
- naloge socialne zbornice;
- osebna pomoč; ;
- razvojni in dopolnilni programi, pomembni za državo, in sodelovanje z nevladnimi organizacijami.

FINANCIRANJE

Iz proračuna občine se financirajo:

- pravice družinskega pomočnika;
- pomoč družini na domu, najmanj v višini 50% subvencije k ceni storitve in v višini, za katero je upravičenec oziroma drug zavezanec delno ali v celoti oproščen plačila;
- pomoč pri uporabi stanovanja (najemnina)
- stroški storitev v zavodih za odrasle, kadar je upravičenec oziroma drug zavezanec delno ali v celoti oproščen plačila;
- razvojni in dopolnilni programi, pomembni za občino in sodelovanje z nevladnimi organizacijami.

PLAČILO STORITEV

Upravičenci in drugi zavezanci so dolžni plačati vse po tem zakonu opravljene storitve, razen storitev socialne preventive, prve socialne pomoči in institucionalnega varstva v socialno varstvenih zavodih za usposabljanje, ki so za vse upravičence brezplačne.

Prejemniki trajne denarne socialne pomoči in prejemniki nadomestila za invalidnost po Zakonu o družbenem varstvu odraslih telesno in duševno prizadetih oseb so oproščeni plačila vseh storitev razen storitev institucionalnega varstva

NADZOR

Nadzor nad delom javnih socialno varstvenih zavodov, koncesionarjev in drugih pravnih ali fizičnih oseb, ki izvajajo socialno varstvene storitve na podlagi dovoljenja za organizira in izvaja socialna inšpekcija.

NADZOR

Inšpekcijski nadzor se opravi kot redni ali izredni inšpekcijski nadzor.

Redni inšpekcijski nadzor se opravi pri vsakem izvajalcu dejavnosti najmanj enkrat v obdobju treh let. Program rednih inšpekcijskih nadzorov na predlog direktorja inšpekcije določi glavni inšpektor.

NADZOR

Direktor inšpekcije vsakokrat, ko oceni, da je to potrebno, odredi, da inšpektor opravi izredni inšpekcijski nadzor. Glavni inšpektor odredi izredni inšpekcijski nadzor tudi:

- na zahtevo upravičenca do storitve
- na utemeljeno pobudo družinskega člana upravičenca
- na zahtevo reprezentativnega sindikata pri delodajalcu.

KAZENSKÉ DOLOČBE

Z globo od 1,000.000 do 10,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki:

- opravlja socialno varstvene storitve, pa za to nima dovoljenja za delo
- prične z delom, čeprav ne izpolnjuje pogojev

Z globo od 50.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 200.000 do 1,000.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

KAZENSKÉ DOLOČBE

Z globo od 500.000 do 5.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki:

– vodi postopke tako, da ne zagotavlja zaupnosti podatkov ter osebne integritete in dostojanstva upravičenca ali krši dolžnosti varovanja poklicne skrivnosti

Z globo od 10.000 do 100.000 tolarjev se kaznuje tudi posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 50.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.